GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0013
4	Work Number	D 1961
5	Page No (From... To)	1 to 19
6	Name of the Work	SUGRIVA VIYAJAMU
7	Subject	SUGRIVA VIYAJAMU

B. 13
D. 28, 525
D, 583, 658
D. 1198, 3171
D. 2108, 2112
D. 1870, 2179
D. 1961,

325

Sugriva Vijayam -
New Edition: prepared 1842

D. 1961

Sugrīvavijayamu.

౧ ఉ॥ శ్రీవిభుఁగాఁ బ్రశంసకుఁ బ్రభవించి చతుర్ముఖునెంచి వారధి
గ్రావసుతాసరస్వతుల బ్రార్థనచేసి గణేశపాదప
ద్మావళిఁ సప్రదేశకులసంస్తవనంబానరించి తాఁ గవి
ద్యావిభులన్ నుతించి కవితా జడులనే నిరసించి వేడుకన్
వ॥ అనితవిశ్వరుండు కృతిశ్రోతం దగునా శ్రీవరఘునాథ
షుమంత్రిన కందుకూరిరుద్రునాప్తునస్వామినే మనికొని-
౨ యున్నాడు ఘనన్నాడు॥ శ్రీ వృష॥ లలితగాత్రుడు శుభచరి
త్రుడు। దళితశత్రుడు సుజనమిత్రుడు। నళిననేత్రుడు
౩ కందుకూరిరుద్రునాప్తునందురా॥ యింద్రిరారమ్యుడు సాధువ
శ్యుడుడు। ప్రద్యుమ్నలనాప్తుడు మేరుధైర్యుడు। నంది
౪ తారమ్యుడు కందుకూరిరుద్రునాప్తునందురా॥ ద్యుతివి
శాలుడు గానలోలుడు దివిజపాలుడు ధర్మశీలుడు।
నవదయాళుడు కందుకూరిరుద్రునాప్తునందురా॥

వ॥ అని సన్నుతించి మరియు నద్దేవతా సార్వభౌమునకు
షష్ఠ్యంతంబులు రచియించెన పద్యములవి యెవను॥ అర్క
౯ చంద్రికలు॥ దుష్పులు దెబ్బిన ఖులపర పతికి నే॥కు
ధిరము మెయుల్లన కార్యంబునకు నే॥ వేల దినిద్రాల్పిన
[illegible] నర వారి
౬ కినే॥ ఖలిన ఖలనమా -- యుల వారలు గునకు నే॥
మును ప్రోశుల గాఘ్న నరామునకు నే॥ సేతువు గ
ట్టిన సీతాపతికి నే॥ రావణాను ఖండించిన రఘువర్య
౭ నకు నే॥ ఖానుబు గాప్పిన బలభద్రునకు నే॥ గోవులగా
చిన గోపాలునకు నే॥ దనుజసతుల దనివిన పాద్య
నకు నే॥ ఖలునణాచిన యూకవితాప్యతికి నే॥ సర్వ
మయుదానగుచట్రోత్రస్తునకు నే॥ అంకితంబుగా
నాయొనర్పంబూనిన సుగ్రీవవిజయంబను య
౮ క్షగానంబునకు కథాక్రమంబెట్టిదనిన॥ సి॥ శ్రీరా
ముచంద్రుండు సీతామహాదేవి కానందంబున వెదతంగ
వళ్ళ్యంతపాసరోవర ప్రాంత్య ప్రాముల యందు సామి
త్రియనుదానలసంచరింప నా వెళ్లి సుగ్రీవుడద్రికస
ప్రమము హోబుళ్ళ ముకము నవతించు చుండె॥

చూచి యూపునలతే బూవిశేషంబుల వైరగంది
రంతా తౌవిరులనెవెల॥ తే॥ వీరు మునిమునవిధి
యుపవేషులంది వాని పంపున వచ్చిన వారుగాన|నా
కుగా నృపు పుమున్నది గాకయున్న తాపసులకేలశర
చాపధారణామయు॥ వ॥ అని పల్కి యంబూలపనిలువ
బయంపడుచున్న సుగ్రీవునిం బూచి హనుమంతుం
౧౦ డుదేవ వనుచున్నాడు॥ ద్విపద॥ కపికులోత్తమ
నాకుబూరకతలప [illegible] వేషముగా నరాదివిపు
౧౧ లపుణ్యులపాపమునియనివెరవనేలా॥ ...॥ కపి
మూర్తులుపులనఫుడెగనగత్వము నంవీరలందును
౧౨ కెపలసుంచుకయ్యైనగానరయుకయుగనేలా॥ ...॥ ఏను
యేగ వుంకిబోయి వారలపూని కంతయుదెలిసివ
౧౩ చ్చెద ఖానునందనవెరవనే పుంకి పంపునంనన్నా॥ ...॥ కా
కునెపారకరూపశైఖరులివ్వుతే బువయుగయుగవారికి
చూమినే పువవెదుక్కగునామయులు బారతయునే యన్నా...
౧౪ సేపుఁ ననుబునివారి రాకయుని యుపవృత్తియుని
బుమ్ముకల్లియునే పరిరించెదవెరవకుండవయుయున
౧౫ తనూబూ---॥ వ॥ అని పల్కిన నేవుబోయి వారల
వృత్తాంతంబు దెలిసి రమ్మని హనుమంతు నిపంపి

సుగ్రీవుండు తానప్పోప నుంతవెరఖవుల యాక్రితింబో
లెంనవహానుమంతుండు రాములక్ష్మణుల సన్నిధికి
వచ్చి ధుంధప్రణామంబు చేసి యిట్లనుచున్నాడు
16 శ్రీ పు॥ ఓ య్యమారులారా బుసుమలె యుతులె
తెలియగరాదు సంధియు/ము దివ్యవయ నిశేషములు
17 నల్లపచవర్ణములు గలుగనే...॥ పలయువలెంతి
వచ్చి తిరిలిరా। రెవృ తెల్లుప్పుడు ~~...~~ నెవ్వ
సుందరు(బాలమిడు గనునా స్త్రీపు దిశా ళ్ళర్ళ
18 వమ్మివ్వనే...॥ వెంప నెవృ రుషే తేయూవయ నివేష
వములతోన దవిలోపవు నుంచు విరుగ గనే మితా
19 న్యం బాదవె మీరేవునే...॥ శ్రీ॥ ఆని పలికిన హానుమం
తుని బూచి లక్ష్మణునితో శ్రీరాముచంద్రుండే ట్లు
20 మనుచున్నాడు॥ చంపె॥ వీనినమ్మగవచ్చు విశ్వాసప
21 రుడా ప।వీనినమ్మగవచ్చు విశ్వంబులోననే...॥ పుష్ప
బ్రహ్మచారి ఖుఖుంలో స్తుత శాలి|షున వబ్రపంబు
22 రముతంపేలక్ష్మణుండా...॥ వసి ష్ఠపాఠ గువేదవమ్ము
భ్యాదితదానం(వునభూనతి నిదెలియవరియుత్త
23 వముంవరా...॥ శ్రీ॥ ఆనిన శ్రీరామచంద్రుని తో హాను
24 మంతుండేమనుచున్నాడు॥ శ్రీ పు॥ చంపె॥

నారూపుగన్నపుడె నాతల్లి దండ్రి వని|నీపాదపద్మము
25 లనె చేరితానియమునే...॥ నీవె నాగురుదవునునీవె నా
26 దైవమువు నీవిపుడు నన్నేలు నిన్నెపుడు గాయుమనే...॥ శ్రీ॥
27 శ్రీ॥ ఓ॥ ఆనిపలికి వినయము ప్రారంగనున్న
హానుమంతుఁజూచియిట్లని లక్ష్మణుఁడు వన
చరవీర యిక్ష్వాకువంశమున|బుని యించిలో త్రిలోకస్తు
28 దైన బ్లు|దశరథన్మృరుడువరాతం శ్రీ యిరావిములు|యశు
ముడు లక్ష్మణావచ్చియుడేను
~~దు రాతునవ పోయితేను లక్ష్మణాండ~~ తం శ్రీ యిరానతిమా
29 దవాపసవృత్తి।దండకాప విలోనదగ్గరణి బువే
30 వయు॥ సంచరింపగ రాముబునవాయి దేవి।యుం
చితమారి తీయుగుసే పాయనె త్తు|కాని పోయిదు
ష్టవుంగుర్దం దురావణుండు॥ మనవయ నవెంచిత
31 మువయు వెలాసఖుష్ట్రి॥ వానిపోవతి ఘోరవన
భూమలుందు(పూనితె తెలియంగ పూనిలేమె
తోరవలనో శోపుగునా పుష్పకసబరిలూశబై
32 సుముపోతా త్తుదవంచు సుగ్రీవు బెప్పు|దా
నిచె నతని వృత్తాంతమంతయు నువిసుల
వినిని
తింపుగాయనక్రపెంక్రి।నాదరంబున బేరియు.
తని చిత్తంబు(జై దవుంతయు మూన్ను తెలిపి

31 బుద్ధియుపేతు||వద్దనవారవెంట్రదవుమాట
వినిసద్దయున్నవి నే(త్ర)పర్వన గాంచితె వియుడై
ద్దుమువెంన్నవినతరవంశబులద్విచం(ద్రు) నతుడ
32 లం(డ్రు) దద్దనియెం||బుంపె|| యునవంశతిలకనే నినతను
జవుమం(త్రి)|| ననిలబుడునాపేరు హనుమంతుడు
(ధ్రు)...|| కపులతెల్లనరాబు కార్యమర్థంబులకు
33 నిపుణుండు సు(గ్రీ)వుడతరిమితబయుడు||మేలు
పొందుగనతనిమీాకుబంధుకజేయనవినాప్త
కులతిలకనాకెత హానసు||వ|| ఆని విలిచిన రాము
డ(ద్రి) బత్తమెరింగి లక్ష్మణుండు హనుమంతుని
34 గానేమనుచు న్నాడవు||బుంటు||(శ్రీ)రాముడు(ద్రు)
డాశితరక్షకుడనమేరుధీరుండు నారాయుండు
తివాస్త్రి విదుడు|| యీవు [illegible] సెవె
యెం(ప్రా)ద్యగావింతు|| యెం వుకెపంప్నైకపి
35 తరావు...|| వసుతాని రఘురామభూపతి వి
సాధింప రాని కార్యము వేడు (త్రై)లోక్యమునను...||
ఆయునరాబుల గొల్లడేపురుగ దృశ్యముగాదు
గానరాముడు బిమ్మగ్గాన దలంపనే...||
వ|| ఆని పలికినవు బాలయుగొబ్బున [illegible] ర్యంబు

సముకార్యమునివేంచిన హనుమంతుండు (శ్రీ)
రాముల కు(త్రై)లోక్యముని యెం నవవయుకవెను...||
ద్వపద||(అ)నిలనందనుడేగి యుద్ధగత సూరాబు
గని (త్రై)లోక్యబదితె నెరాకపికులాధీశయారూ
36 (ఢ్రీ)నికయూసంబుకతన||(శ్రీ)రాముడనెడుది
నిశ్చేతంబుదారికెనింకనేయకృతవెల్లనుధీ
తాంకతరఘురాముగొల్చుమేంతంమువు
32 నినసు(గ్రీ)వుండుహనుమంతుతో(ధ్రు)నని యెం
సంతసవుంది యెవ్వనికెతనసలవితంబు
గరాముబం(ధు)నిబూరగవగెనా [illegible] త్రాంధ్ర
కారంబుబానెనాలస్యమేలబయ్యనబు
35 ద్రుయాత్రలంబునతరాముబునపాలు
దార్దితె [illegible] ననేని సా(క్షి)పాల సంతుడు
37 లసమ్మతి [illegible] నసరగనేతం [illegible] నికవస్తి
లంబునని(ప్పి) సు(గ్రీ)వునకు విన్నవించిననయు
మెప్పునతడు||వ్వ్యయూరా రాఘవేశ్వరుకు
40 (శ్రీ) [illegible] క(రి)ముబ్బకినతనివేమున్నలేకగాంచి|యు

ష్మతాత్వయ వాచేత నగ్నిసాక్షిగ నను|నమ్మి కతెగా

తా నను నమ్మితి లాసగి। గుడా లో పవిత్రి చారడు

ణ్గా నిపోయి యము న్సు||వుపా పుత్రియా శాశి

వా గగ౦ బు న౦ ధు|ధ నుబ్బా ధ్రము౦త్రై నదశ

కె౦ తుడే తమ్ముగ్గా ని పోవు న ప్పుడా తుడ్రర౦బు

మాధ్వపది మహాపు గాగళ్ళు వై బి నయుల్లు

లాది వులు తడు ఖత్రి తో గా౦ ఖు తన్ని

యు తసే శు న తు నిన్నా యువి తప్పు నల్లు|వి

వరవ౦తయుదెల్పు విని మహా ప్రభు

రియు|మెల్ల సదెలసి యహా మెలతప్రాష్ట

మయు|స్త్రీల్ల సేకతిర భూవి యు ధనెలు తమ్ముగ్గా

నుము||వ||అప్పుడుడు:ఖావేశ౦ బు న

రాముచ౦ద్రు౦డే తను నును న్నాడు...||శ్రీపు

లి||వాసత్త్వ దత్తపూరణి నాగుణాన్నత

బు నతసు తఖిన నుబ్బా సి పోయు;తి

వి౦తలో నేలప్పన యుసా యు...||యు౦

తఖ యు పది తల్లి ౦ బ తో యు౦త యుద

విత్తా యె౦తమదవి తో|యు౦ తిరా వగా డే

తమ్ముగ్గా నివచ్చి నేలినస్సేవనే...||యోగు గుణా౦

బుద్ధి మ౦త్రి కయో కృపా౦బుధిమధనసన్న

తా|యో గుణాన్నత నితు న స్త్రీ మో ప్పుదగు

నా...||నస్సభానిసే వు౦ద భూలకమున్నసలతో

నతవిదిశుగ గని నృభానికనెప్పు నూతుగనే

రభూక్షిపయుతుపయుతుతసాయుకు న వృత

కు వయు పయుక నేబగ నశీతి వయుద్వులకవివి

బయు కలగా తి కి ని స్వత గాదు నె స్తా...||

పేరి మాయలు ఆదెవియుకనలరు|బొదిరా

వెరా స పోయి యతకప్పా|బోఘ నినృపగోల్పు

తవి నికనాతే యు బ్రతుకు...||తుపాదధనియా

పసిది వృగము నుగ గూర్చి పర్వ వయుదే ఖ్యా

గవే|వేదు తలుపె ల్గ౦ పనెరతవె త్రినైతి సే...||

రవు గారాని నృపునికి పురాతిరెకి ల

రా శ్రీరామ యేను|గుణము గా నుతాప

మయునత౦ఘు కినిదతర రా దగా...||అని||శ్రీ౦

తరణిపతి దెలసి చిత్రముగ నిలనం దుమలబల
మివేగమొసె వియదమ్మన గాని (ప్రా)ణామును నిలు
వనే సూ...॥వ॥ అని పరి స్నేహ సుమ న్నాడు॥
బంపె॥ తరణిసుతుల లముగ బడ్డ శరమాపము
లబయ్యె। తరుణి గోల్పడ తంపె పరనాయె
వేయుగనె నుస్వార్థ్యవం తుద నిచ నవు (త్రి) నిమ్మన
బనకవి బుధవా ర్దవి నిరగరతు స్నే...॥ శ్లో
ఏనెసుప్రముచే కనుస్సురవి శవం శరము నకతపనావే
నింత యుపకీర్తి వచ్చెనే...॥వ॥ అని పరి యెమ
సుము న్నాడు॥ అర్ధ బం(గ్రి) తలు॥ కన్నల సద్వ
లు(త)(గ) మ్మగవగము నే। యెలా రాజ విధివి శవము నిము
లయూము నే। అయ్యె కి(ప్రా)ణామును తన నల
బునే (త్రి) స్నేహ రసామ్మలు రామ్మన సుమ్మనే
యెగతి నెరాపు దునికన నిదయుము నే। బాలు
రెవిధియుని ప్రాలము బమ్మనే...॥ అభిశిఖరి
యుశిధగుక సపు యుం బుగా సు ఖాన తిసా
ఖించు శశు వగు నన్నకి నిశగశి తుగనవి సు(గ్రీ)వు
నిల్లో (శ్రీ) రాఘవు (శ్రీ)ం దు మరి స్నేహ సుము న్నాడు

శా॥ ఏమె మెబూనతి యెందుబ్బొత్తి వాతదా।
యేమం యునే నిన్నునేరా న్నా మారత్నము యెరా
ర్ధ్యబాల గదవే (ప్రా)ణంబు నీ కెవ్వనే। యావే
రనే నను మన్నదా న్నబారలనే ని వే గానాసె
యుమే। నామీద నేదయవేతపో తి [illegible] లవినె
న్నవరావుని బూనకే...॥శా॥ జేబం(గ్రా)నన
యెయుమహోరన యునా। యెూపుష్పగంధి సఖీ
ఖ్యామ(త్రి)ంబు నని న్నపొలరె సతులే బా
ల్యాంద గాబూబనని। నీవా తుర్య
లసద్విలాసముననుని నింస్నే తునే బూనకే...॥
వ॥ అనిపలికి యిదివగువసవు యుంబుగాదు
ఖానకి నిసాధించు పతుముస్నవినిల గదెము
నని సు(గ్రీ)వునితో (శ్రీ)రాము బం(ధు)ండు మరిస్నేహ
సుము న్నాడు...॥ తే॥ నమ్ము సు(గ్రీ)వ యుం(ధ్రి) నందను
వధించి నిఖలవానర రాజ్యంబు నీకు నిచ్చెదా
దమీ లోన మీకు నుపైరవైర కారణంబు చె
ప్పుము నవ్వైత పివరం దు॥॥ బం పె॥ అ
నఘువతని సుదుపరా యమౌవియు ని యెూది

వాడు। రఘువంశతిలకయైవ రక్రసదుగల
దుష్ట---॥వాలితోనని ఖ్యాతిసి వాడునిల్చగవెకె
శైలగువా ఖోరవారైబ నిక్షేతి తోడనే---॥
౬౩ బనిన బాగనే కబనినవెంబది బోయి।వనవచ్చే
(శ్రీ)దున నన్నవాతెలసేయు నిమెనే---॥బనివాని
తోనెక్రసంవత్సరము బోరె।ననిమహాద్రిలసూ
౬౪ నుదాబలములోనే--॥ అర్ధ్రవంత్రికము॥
అంతనెత్తురుపేరు లంతవేవన్నెస్రక్రసుని
ఘోషములు వెక్కసములా(డె)నే।వినరార
వరుస
౬౫ సోడెకపివీర్యులు కనే---॥వ॥ అంతనేను
బంతా(త్రో)ంతుంద స్నైరాక్షసుని చేత వాలి
వృతుండాయెనని నిస్త్రయుంబు।యాగు
రావాతా నెక్రప్రాపానాంబు(ద్రో)యుంబు
యుం(శ్రీ)బుగకుతిలోదవే(శ)ంబు విప్రయెన్న
౬౬ తిష్కింధకు వన్న నప్పుడే ఘవచెను---॥చెరబట్టు
౬౭ ॥వనచరోత్తములెల్ల వక్షేమంబరి।నయుచే
కాని నన్నదెబ్బె---॥కిరాజ్యపట్టంబుగట్టి
---॥బెద్దకపులు బూదగమయా కట్టి---॥

౬౮ మెరయు నన్నదారచ్చేసి వెంచే---॥మయుదము॥
మెరయుగాల్పి రిపుత్రయింబి---॥అంతద్విపద॥ అం
తనారాక్షసుననిలోన ద్వంబి।సంతోషమత్తుడై
బునదెంబి వాలియు బ్బెలనసుగానతా(గ్రా)మం
బూదవి।చెప్పైరవరవితెష్కింధకు వచ్చి॥ వనచర
౬౯ కోళ్ళుగాల్పగనుస్సయిలజ్ఞ।నబుఘాంబపలి
కెవానరులుచ్చెల్ల।నూరిదుపల్ల తిసవో
దరుండనుమబ్రిలాభిమనిన నల్లుగుడాపెం
౭౦ తనునిబి॥లగరప్పెబునిన నాపాఘునైకాన
కే।తెగరాజ్యభారంబు చేలగ వప్పతివిచె
ఘుగోరుబునన్నబెనఘంబి నినన్ను పాఘంబి
౭౧ నమ్మతిబంధుండనుము॥ (శ్రో)పావిని నుబ
ల్లు(ద్రు)ంపత్రరోషవావంబుచిరదుతలన
బునాకుదనిపల్లిదనొపత్తియుగుడుదా
౭౨ కాంతకానిని(త్రి)ద్దానలగాల్పనాతోడ॥
కదనంబుసేయనక్షతనిల్చవెష్ఠకాదుకుబు
లబ్బియుకొండదయైసైతిని।యుకొండ
యువరెనరెం(ద్రి)నకైక్రాకుండ శలియు
౭౩ చెరఘురామతోష్ణి॥యునఘోత్తవచ్చం

తం గుంతు యు నుతువా షు ని। యు ని న సు(శ్రీ)
౬౮ పు నత ని యు రా షు పు దు॥ వ॥ షు ము క తం
బు న వా లి కి యు కాం ద యు క్షే రా వే ం త గ
వి యుం చె న ని యు తి ని న రా వు వం (ద్రు) న తు
౬౯ క లి వం (ద్రు) ం దే వ ను బు న్నా దు---॥(అ) వ తా శ
(అ) సు ర వీ రు దు గ ల దు రుం దు ఖ యు న గ సు
క దూ---॥ ని ర్జ ర। వి (స్ఫు) ర వు న వ యు వూ
౭౦ తు నె లి బ న వి భు యు నా లీ---॥ (అ) న ష్టు వా
తా క నా తు లు వా షం బు గు వు వ న్మో వా ర
ధ్రీ న ని కి బ లి మ మా ల వ్ర యు వ ది యుం బు
౭౧ తా సే---॥ ఫు న త రం బ గు ర త్న భూ ల త వు ము
తా ను కి న్ఫు బ ల---॥ బ లి తే ను। ద ను బు వ ల్ల ఖ
(శ్రీ) ర ఘు నీ తా ద లి ప తం గ సే---॥ యొ భు శం
బు న విం ధ్యే ర్ప త వే మ తా నీ తా---॥ గ తా
నా బి యుం త యు వా రు రా ల వె న సు ర వ ద్రా---
౭౨ వ॥ (అ) ని న వి ని నై ర్ప గు ణా ర్ప వం న్సుం బ గు న విం
వ్రుం బు క ద యే గి వ న స త్వం బు భూ షా వ న వ (తి)---॥
౭౩ యొ యు వ తె ను॥ (అ) ద్య గి వం (శ్రీ) క యు॥ శ్యం గ వు
ల బ ద మా ది మ న గ్గి రి శ్యం గ వు యు ల ను। తే ద వు
లి వ ద మా ది మె న గ్గి రి తా క వు యు ల ను। గం ద వు

౭౪ లు బ ద మా ది మె న గ్గి రి గం ద వు యు ల ను।---॥ ద్రి ల
దు॥ (అ) వు దు బ త్రం బు లా న తి జ్యే తి భూ ం ని। వి
వు ల సం (ప్రే) వు యు లా విం న్పా (ది) వి ప్రే లు తు। ద ను
బు వ ల్లై సు న కు త న యుం కు గ యు గు। శ్రు న తి
౭౫ ర వ సు ల్లు వే తా ను కే వి న్స్ప॥ దా న వా ర్పే శ నా
వ ర మై నీ తా ద ప్రా ని క య్ను ము నే యు పో
వ్ను వే గం బై। యు స మా న బ లి శా లి యు గు
వా లి తా ర తు క నీ ర యు ర్నం బు గా విం పు మ
౭౬ తే దు॥ సే తు వు వ ర ది మా ర నే మ గ న వ న్సు।
మే తా ని వా దు కి ప్రుం న్ని కు వ న్ను। గు తా వె ల్లి
పు యా (శ్రీ) ల్లి తాం ద యు తు ల్లా। వు వా పె ల్లి గ ల్లి
సా వు భు వు యు లు తు ల్లా న సే యు బ ల బ న
౭౭ యు సు రెం (ద్రు) మా రి వే న ప ర మం ద వె న్ను రు దు
౭౮ కా రి విం జా॥ (అ) వ తా శం॥ తా వ యు న గు వా
వె ర వి స్వై ల వి తా ద్రి సు ము దు---॥ వు వా ప్ర।
వే ష యు న మా యు వాం దు దా న వ వి ధు ని
౭౯ భూ మి---॥ రెం దు తా వ్ను యు బ ఘు తా ని తో
క్షం ద నా గే---॥ కే వి నా। ధుం దు తు కా ని
౮౦ స్రై వ్న వు వా బ ద (ప్రే) బ వం వే నే---॥ లి ల మా
ర గ భుం వి వా ని కే ష్ఫే బ రం బు---॥ త న్న ను।

బాలపౌరుషమొప్పనొకయొంబు నముపోల్చి
౨౦ సీ---॥ తన్నినప్పుడెదానవుని రక్తంబు విష్ణ్వెల్ల
దుగ---నిమ్మపాంత్రముమాఁదబడినసపాంపవేశ---బన్న
దుందుమతంగయునిశాపంబాసంగనేవాలికినెన్న
౨౧ గాలము నిమ్మపాదరమెక్కకుండనే---ఆతశేఖర
మంతదూరంబదగబిమ్మనేవాలికిగాకచెల్లునె
౨౨ యనుచ్చుల కురాఘువనృపాలా---॥వ॥ అనియమ
కశేఖరంబదగ్గరికిరఘుపతినిదోడ్కొనిపోయి
౨౩ సుగ్రీవుండేమనుచున్నాడు---॥కంప॥ ఇదియె
బినంబునతుపాస్పుగాబిమ్మమొనపదపద్మమ
నతాంతబలిమిగలదేనేవాలికంపెనునిన్నవర
బలాఢ్యకుదంచుచాలనమ్మగవచ్చుబునవాలి
౨౪ లతో---అనిసంశయంబుగానారవిందనూఁబు
దువినయంబుతోబలికెనేవినుము దంభాదవః
౨౫ తే॥ అనినవినిరాఘువేశ్వరుండలతినవ్వునే మ్మొగ
బునబికురాత్తనిఫ్లైపాదవనరుహాంగుష్ఠము
నబిమ్మెదనుబువరునిసముద్రాంగంబుదశేఠ

౨౬ బినముల్పదగ---॥వ॥ ఇవ్విధంబునదుందుభికళే
శేబరంబురఘుపతితనబొటనవేలపదియొూబ
నములుపడంగబిమ్మనిచిననరావుచెంగ్రీవుజూ
౨౭ చిసుగ్రీవుండేమనుచున్నాడు---॥త్రిపుట॥ నరవరోత్త
మవాలిబిమ్మెదునాడుదైత్యకళేబరంబునన్నర
యనుంతెనురక్తమాంసములదికముగను---
౨౮ చిమ్మితిన్నేడదస్థిమాత్రముచెయి యున్నదిగానమిక్కిలి
నమ్మనేనినునదిరబలుడనికనరవరేణ్యా---అప
౨౯ తాళం॥ జోడువాయగలక్రమగునే రంతేడుతా
ళ్లనొకపరి నూడిళ్ళతెగిపడుతోరూపులుకో
౩౦ యువాలి...తరువుపేడగాడనొకయస్త్రంబు
దాడగ వేసి నేవరబలాఢ్యుడనగదగునినువా
౩౧ లికంపెనే...నేయమొూఘశరంబురయమునగు
దెప్పెనే...నామదిపాయకుండదమ్మ యమలయమా
౩౨ నవ్వుచుభానువంశా---ననుచుచలికెననఖ్యెరా
ఘువుడవ్యుదాదగదేసెనప్పుడబుబలంబున
౩౩ తెగయేడుతాళ్లనుగాదివారనే...తరువువేడునుగా
డిచేపవ్వాదిరముగాడిశేషునిపురముగ్రోని

౯౪ శరము గ్రిమ్మరపాదికి వచ్చెనే--- ॥వ॥ అప్పుడు రాము
డు నతుల సాష్టాంగ దండ ప్రణామంబు చేసి ర
౯౫ ఘునను మునన్నాడు--- కం॥ భుబువిని భునవసే
లబుద్ధవివాంగరసాల రఘునే చరాచరపాల రా
౯౬ మభూపాలా... సమరోగ్రబుయుక్తోల శర
ఘున వాతూల రమణ్యోయ్యగుణాభాల రా
౯౭ మభూపాలా... దివిజనా ఘర్ణనలోలవే
శ్రబలాంచిల రాజిత కృతువిహాల రాజితభూ
౯౮ పాలా... ॥వ॥ అని మరి స్నేహమనుచున్నాడు...
యు
౯౯ త్రిపుప--- దేవ నేను వృత్తాంతంబు తెలిసి తెలియుగనైతి
మనమునంబు లోపు। జన్నావిహీనుడన్నైతిమైత్రిలిజ
౧౦౦ తుదన్నైతినే... కరుణాతో నానేరమంతయు గాంచిన
పగవెల్లశిక్షి యుపరమపావన యేలుమననునే। బం
౧౦౧ ఘుగాను--- దివిజవందిత శరణాగత రాఘవ దేవదే
వమునేంద్ర సన్నుత భువనరక్షణా నన్నగావుము
౧౦౨ భూపరేణ్యా--- ॥వ॥ అని సన్నుతించిన సుగ్రీవునిం
౧౦౩ జూచి రాముడం(డ్రుం)డేమనుచున్నాడు--- ॥తే॥ పా
పము సుగ్రీవ కిష్కింధపురమునకును। వాలితోగూండి

 ౩౪

యుద్ధంబు లేల చెయ్యి। నాదు శరములనాతని సమర
౧౦౪ మ్మంబునిఖిల వానరరాజ్యంబు నీకు నిత్తు--- ॥వ॥ అని
వెంబడి తాను లక్ష్మణ సమేతుండయి వచ్చినొక వృక్షం
౧౦౫ బు చాటున నుండె నప్పుడే ఘటవెను--- ద్విపద॥ ది
నకరతనయుండు రేపెంద్రు తనయు। నని సేయుబల
ప్లేనాయుం(ద్రు) సంతసుడు। కి నుకతో వచ్చి సుగ్రీవుని ముష్టి
౧౦౬ తన ముష్టి బాదచి నతపననందనుడు॥ బుధియు కనెక
వుహశ్శైల శృంగంబు। పదిమారగాని లక్ష్మైవాలిపైనేయు।
బలశ్రేణి సుతు దరిబగులంగదస్నే। ఖులఖాత్రసూను
౧౦౭ మస్తకమురమేత॥ వెయుత్రిన యుకతాంతవయూచిర్ణిల్గిదల
సి। యుత్తరి సుగ్రీవుదచవేంద్రు ఘుకఘ॥ వికలింము కానివ
చ్చి జ్ఞాకరద్వయులు। ప్రకటం ఛద్దేవతాపతి పుత్రు నేసె॥
చా
౧౦౮ ద్దానివే కదనెలమృదశకంతపై॥ బానుజుటారబతి
పక్షత పాదుపవ। పలువరాలరఘురామ పైద్రుక్షిని
౧౦౯ విపి॥ సోలవకదిక్కులు సూచుమనుండె--- ॥వ॥ అ
ప్పుడు వృక్షంబు చాటునను డి రాముడుం(ద్రు)డేవు
౧౧౦ నుచున్నాడు... ఒకతాళం॥ వెయ్యుల్లులు చెప్పులు మా
పులు వీపులు। పక్కలు పిక్కలు। బరులు లనదరులునే...
స్వరములు శిరములు ఖానులు వీనులు। కరములను

౧౧౦ లుత్తాళ్లున పుష్పవటు గుప్రేళ్లునే--- పత్యవతత్స్వ
ఘేంమియుతలియకయోనదూపవునన్నసు
౧౧౧ న్నారుచూడనే---॥తే॥ పర్వరింపగరాఘుతన్నయు
తుపావియుతతుసుగ్రీవుతని తేపుప్పుయొరగ
వన్ను। నెవ్వరిళ్లు నెతాతబదనీయమోవన్న।
౧౧౨ సాయకంబు ననిరాముడేయకుండనే---॥క॥ అం
వాలిచేతవిడిపించుతాని సుగ్రీవుండు బుద్ధి యూకవల్పుతంపాజైనప్పుడురా
మునంగ్రుండుడు తన్ను తోరంగలిచినతో బూచినుటంజరుకుని
తొనెన్నవిధంబున సుగ్రీవుండు దవసుఖనార్దరు...
౧౧౩ త్రిపు॥దేవనమ్ము తిననృతరు నోర్వాదిల త్రిభూవెద
లనచున యరయెం। తానవైతిపివాలిచేతనుగాసి
౧౧౪ బతితినే--- నిజము బలికితి వాలి జంపవనిన్నగా
పెదననుఖనయున్నయెం। భుజబలోన్నత యుంత
౧౧౫ లోననే బాంతరగునా--- ఇనకులుంతవున నృసం
పురవిపుబాంతితివన గ్రహవప్పునె।యునఘుయ
౧౧౬ ఘులవెనగుపనా ఫుణ్యంబుగాదె--॥ద్విపద॥ అ
నిన సుగ్రీవున కని యెరాఘువుడు। వనరోత్తమ యలవ
గచెదవింత। వారత బూంచిన వాలిరావింబు। నిరూ
౧౧౭ పు మొఱలతి నెరిసిన్న బూంచి॥ ఘయతుందలినింతరు
యువన్నవశేషాపు। సాయకంబె వ్వరి బుం ఫులసు

౧౧౮ యసుఖము। తరముల్లు నప్పుయోగ బుప్పువూ॥
ధరియించిపోయియున్నయునే యముచుండు। యు
వృత్తమయుపప్పునెల సుగ్రీవ। యుపుడెబూ
పెదవునాయంతరంగంబు। నాపుడురఘురాము
దామంబు
౧౧౯ నతుబూగిన్ముమ్మై॥ భూవరుదిచ్చినె శ్రీపుప్పుపూ॥
గళమునదిబోయి శతములాప్తసుతుడు। బలభ
దినందనుబరంబు నతనును। బిలచినవినరోషభ
షణారాతా॥ తలితాప్పుర్తైవాలికరుడ నప్పులవితె॥-
౧౨౦ త్రిపతాశం॥ బుంపబూలతవిదిచిపెళ్లున సరస
తానతేవిదారత్రతెంపుగబముగవానివవెనేతిరిగ
౧౨౧ వచ్చినే--- వినినితవురి ప్రాణాయులతోవిదిచిపె
ప్పప్పెగ్గదు। పూనిసంపెదననుచునంతః పురము
౧౨౨ పెడవెనే--- తారయుద్ధవునుపచ్చినయువురువార
బలితెనీవిజయముగ్రీవయేఘు భూతిబోయెదవు
౧౨౩ రవితనయుమాదనే--- నిన్ననెవెబ్బంగవదిచెది
నెదునిలూగ్గనితెవప్పునె। పిన్నతనయునసెంత్రైబలియు
౧౨౪ నప్రాపువేత। అనపుయుంగదుచేతసెన్నరైన్యంబు
వింఘర్దశరథు। తనవునసురాఘువుడుతానసము

౧౨౭ నతువచ్చెనే... చిత్రకూటాచలముననుండు విచిత్రము
గనుగొనెను నిప్పత్తియు సులక్షణుడు జూపవిపోలు
౧౨౮ లపమారనే... సుప్పనాతి నిముక్కుగోసిన సారథిదన
యుగ్మరు ననుదెప్పవైత్తుల తోడవచ్చెనుచెనటు యి
౧౨౯ సురటి... వారిఖంపె సురారిపంపగవచ్చె వచ్చెనవ్వె వచ్చె
నమారిచుండ నచ్చెత్తు ఖంపెను పడునేఖవిభుండు
వనితగోల్పుదిపోయి యలదశవద్ధమునేతోడి నేతర
తేన యలగ్నెగాని బాసవిడెనప నినువన్నింపనే... ఆ
మవాత్మజుమనుజవరా త్రింతనగరాధుత్రిభువ
నద్రామముద్ధృతమతి నిగెప్పగవరము గాదు...
౧౩౦ శరము ణాతో సుగ్రీవు ననుకిరాజ్యమిచ్చిగాచునా
సమరక్షేత్రరుద్రైనరామ్ముశరణము జూరుము...
౧౩౧ వ॥ అని పలికిన చిలినప్పున ప్పేలయప్పే రాఘ గన్నులం
దువాలి వారతో నేమనుచునాడు... ఖంపె॥ గవి
౧౩౨ తక బోయిరాఘువు శరణము జూచ్చెరవి॥ సుమదు
నాతెలియుంతి సుదతి ~~[illegible]~~ యారో
తా... నను వంటువలెసమెతుని విడచెచే పట్టె॥ నినతి
౧౩౩ నూతఖనిరాముడేనీతి పరుడు॥ దశకంధరుని చేతతరు

గోల్పుదిన పుదె॥ దశరథాత్మజులు వచ్చినమెంతి॥
చాలు నీపను మూవేలు ఖాలి యేవిధుతెన మరతెళ్ళుం
పెదను సుగ్రీవు చేబట్టే... ద్విపద॥ అనితారముదిలో
నంతరలు వారించి॥ పునగతి కిష్కిందితరలియేతెంచి
యగ్రని శాపసమువేపాంపమ్మని వెతలు॥ సుగ్రీవుముందర
నూరతబలితే॥ ఘొరనాతోనిన్నయుద్ధంబు జేసి॥ పా
రియుర్భుశల పారితెచ్చితవి॥ నీతియుసిగ్గునునెరయం
గవిడచి॥ యేతెంచుపకుశరమేతెంచువారు॥ నిలునిలు
మునిఘోరని ర్వాపాముపామ॥ దలపడి ఘోరయియు
ద్ధముసేయుసలుడు॥ వాలిశార్యమునకుపడినిర్వ
హాంపఖాలతచ్చేమత్తైఖళకాత్రసుమదు॥ వదిచెది
పారిపోవసుతాళ్లురాపె॥ తదుఖదుఖ్ఖోనింకతదయు
రాదనుఖు॥ మెల్లనీవేచిసామిత్రచేను స్వావిల్లందుదో
నిరామువిభుదెత్తుచెప్పు॥ యుక్షగేంద్రునిఖవెన్నయి
కదివ్యశరము॥ తిరమెుప్పసంధించి తెగనిండదీసి॥
వానరాధీశున్నివక్షస్థలంబు॥ బూన్చిశగురిభేసి పొంచి
యేయుయుంయు॥ యునలకేలలు గుమ్మునమ్మువో శ
రము॥ బనివాలిరామ్ము వేచ్చనినెత్తురాయుక॥ సరి

కప్పు నప్పుదాంశత్రు నందనుడు। శిరవులతోడను గూం
బగతి పైస్రాంతె॥ శ ఆ॥ తరువులే దుగా దిదగిరిదిరి ఉ
యుండగ నాదుంయూరాం పాగాను పుష్ప
ల్బి॥ బగతి దాంటుం దాంనతలవస్త్రు॥ నఖ్యులు నుబ్జి ~~యురు~~
~~ఆంబు~~ ప్లవగ వరుని బూచి దూసిపారదలెప్పి॥
వ॥ అప్పుడు తన్న వెరవచ్చిన రాముడం(డ్రు) నింబు
చి వాలి లేచి మనుచున్నాడు... త్రిపుట॥ న్నాయ
వెరుగక కుంపితివి నరనాథ పాపము గట్టురాం
టు వి॥ బోలేవ వింతే తాకనేవు తచ్చాముపతివా
(చ్చా)తి లేక యున్న ని సకల ధరణీశ్వారని కృపాం భూం బ్రా
ఋనకును। గోతి మూం సంశేల గోరి తి(త్రు)రాబు
న్ధినే--- అన్నదమ్ముల వేము తలాలోన లగి చిత్ర
ము లోన బాగలు చు॥ నున్న నీకు (ప్రు) సత్రి గలదే
యుస్య
రెయుక నిదు నమునే... ప్లవగింప కపెతాని వర్యను
పాంసఖేసితి వకలదాంగిలి॥ ఝాం వరుం దవుగావు
యూ
తపసి విగావునే వు... తప్పు గల్గిన నాబ్జ్ఞ మెల్లన
తగపు ఖరతేం(డ్రు) నకేలనాపై యుముము॥ తప్పినేమువ
ధింప ఖల్లునే తపసివర్య...॥ వ॥ అనివురిస్నే మను

చున్నాడు... ఝంపె॥ తరుణొంప రెయుధీరాప్పువు
లో
ఉదధ్రాణ్యత్మ తని నరువెం మృగాంను నిం(ష్టి)తిని నిష్ట...
బలిమిగాని వింత పాపకర్మం బున తెలలు ముచేనేరుగ
కెంతయుమోసపోతి నే... నను పేరు గాని పిల్చి నావు
ఖంబున నిల్పి బున నాథ పోరాడి బుంపెవైత... పాం
*చిక్కే సిత్త వింతె ఝాం పాల(స్త్రీ)కు దర్మువెంచు తోవే
వైఖరి వెంత ఖేసితివే॥ శ్రీరాముని రాముచరగాస్త
రాజ గాం నిజాం రధులముంచి తని వాల ముని
బుట్టు... యెకమూం పనాతుదెల్పుకెపోతివిటు
గాక। యుతపదైత్యు నిదుని ముయుగవని బునుదేనా...
వ॥ అని నవినివాలి తోడ రాము చం(ద్రుం)డె మను చు
న్నాడు... ఝంపె॥ పలకపివర్య యూం పాలుము
వినమూం ప।తేల నాడె ముష్టా న్యనాలి వై యుండే...
రోషము నని బు సపోద్ధరుని యూవి పే తా న్నదోస
కారి విని న్న(ద్రు)ం ప నేతగును... పరమ ధార్మికు
రైన భరతుని విష్టు పంపున ను॥ చేరి యుంచు మేము
దోషము మూం దగలము। పాంచివేసితి వంఖుం బు

26

విలాసనవ్యృగవయులను|పొంది. ఉద్వేగయుక్తయున్న
పోవె.దప్పులను...॥౮॥ అనినవిని వాలిభయమూ
ర్ఛాంగతుండ ఉప్పెరొంగుచు వచ్చెను... ద్విపద॥ అ
వనార్త్రి తాంతపుగవరు వేగొంత|లియంత్యః ప్ర
రంబు నతరగి వే.గంపొత్తాంతాలి నుతింపద్రప్ప
చువదవి|దారుణాంబగు భయాంభ్రాంత హృదయ
యునిగి వెల్లనె దెలసి.యీమానాప్తివా
స్త్ర|పల్లవంబులు ద్రావ్రిపొంపు పెచెదర|ష్ఠది
పెయాదుకొనుముఖనవాలు గన్నులను|వది
లియు బాష్పములక్షంబు దరద్వైప్రైపొర|నిడు
గులు తదవదనలి పైదనదుము|గదగదవణ
కియుత్త్రాంగులు వేరాలు|పెనుశ్వాసవెం(త్రు)
తలేపి రుదుప్రైదూలు|చేనుదెంబతి చెవితప్ర్ప
దుప్పై(ప్రా)ణె|ఎలుగెత్తిజెప్పుగానేత్త్రి(ప్రా)ణేశుత
కితెప్పుగా మెల్లతనతాంత జోచగ|పలిస్వర
గాంగున పెతియు ప్రాంభోజపెయిప్పునదు
దుఃఖంబు|నొవిక్లయిప్పనిదు... అంతాంశం॥

 27

కపితులలో త్త్రముతపిశభాముణికపితతంసాన్నర్తులా!
కపితులరంబుప్రి పూర్ణాపాముకరకపివరేణ్యానా...
పల్లలోకమయుతేలునమ్మునున(గ్రీ)వరం(ద్రు)నతును|
బుల్పున|బల్లిదుండవునే పుమను ఋనిబలిబలి
తే... అయుతమాంరగరావణాసురునద్ధుతుం.
దుముంబు నా|బలనము ద్ధతినే దుదాలగనే|
(ప్రా)ణనాథా... అమృతవారధిదరచందిపిఋ
లనాదుకొన్నాయు గపముం|సమసి పోయెనే
నేదు కపితులలమ(త్ర)శవర్త్రి... రాముచం(ద్రు)డు
నరుదుగాంధుపుణ్య(రాణాప)రుష్టుం|దనుచు|మిత్రితి
వెమురునువలవించి ప్రీతి వినతపోతి...యే
విన్నే.యుదుశోకసాగరమున ముగ్గదుతుద్రైవమా...
యునివలవింపి దూరుదునెఱుందు ఋాత్తునేగా
లుగన్నులనరువరదలుగా గన్నీనంగదునేలమూ
న్నపుసుతుని దయదొందు బోయెనే... వ॥ అని
మరత్తారమునును బున్నది... (ప్రా)ణేశ నీవంటి ప ఖంటె॥
తిఋస్నబుస్నములతో నొ/తబంబాప్పెందుగలిగి.

GOVERNMENT ORIENTAL
MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

నాపాలిదైవమవు నాప్రాణనాయకుండవు నీవొంటి వేతున్న
నెనేట్లోనియుందునే... వనచరోత్తముడనీవు మనినటులెట్లు
జనకుని నయనవస్త్రరగాతయుతవుండగలనే తపితు
లోత్తమరాయగా భార నాగుండెయుపదునుతులు
దైవోకుమొమి నే యుదునుప్రేలుమూఁకునావం
బుపాపొత్మరాలితి నిరొపలమునే సంసర్గమొలసి
ద్రుంచునే॥ శ॥ అని శోకావేశంబున విలపించు తారను
నమొదవ నున్న సుగ్రీవునిం బూంబి ర్మమనుచు
న్నది... పంచె॥ భానువంశమ్ముదనే పాలించు
వస్మైవానశేశ్వాలు బంపె వత్తల్లుమకెను ఏమొపాం
బుపాకుషంపుపొంప్పు నీకింకులనపాపమేలని
బల్కి పరితింప ప్రైవ సొరాక్తైనసి ద్రుంచె నీవగతెల్లనిర
నైరానేలుమునింతతపే రాజ్యమెల్లనే... యుంలవి
మాంద్యరునుదెమిపోయురిబల పత్యంత తిని నిల్లు
బంపం గదగునే। తారంపనిబల్కి తింపుపతిరఘు
పతితొయూధగవుజోసితాలి వైజ్యైబంధతల
పనే... వ॥ అని యుపృధంబున తారాధనాధరా
మ శెం ప్రీనిం బూంచిశాంతనుమనుచున్నది...

తొపుల॥ ఆలిపరగాని పోయిన ఘట్టదశ 339 సుమతుం
దగనని యుత్తములైనవాలినే యంతి పంపితివి రఘు
వంశతిలకా... ఇట్టిసావాసతప్పుదనమునను
భూంబి భరతునిసేమవేదలగకా ఘట్టరాజ్యమును
బుచ్చుకొనతెనువల్లెనా... యిన్నేనిఘవవెబు
ట్టనాదవయినతలంబున నెనతెలనినురా।
బస్తదోషము వర్దుపొ శ్వారి వారి యెడనగ
లేవియున్నవే... నాళియుమెరుగతబంపితివిపురా। నా
దృబానతిడోదనే వెరాబోయెనేనీరాంబునదె
యబహారితమతియు... పుణ్యపాపములెరు
గవైతదిబూవరు. దవునీపుదలపగగన్యాదము
గుణావాసదవునీపునతబోంత... వ॥ అనిపల్కు
సమయంబున వాలియూహ్యదెలిసినప్పుడు
శాపబాష్పకలిత నేత్రుండై తన యెదపతలతం
బుతునియున్నసుగ్రీవుని బూచి వాలియులు
నుమున్నాడు... పంచె॥ వగచేల సుగ్రీవ వైరమెల్లను
వారెవగమెరుంగగర్వాంబుసంగ్రహనెపుడురమ్ము సు

ర్పితసాంబరాంబులను మదిలోన నమ్మితి వువా
రి మన్ననల స్త్రీతములు। రాము విభుతోమున్న
దేమి జేసెదనంటి। హా యూపెక్షించియుత
వి(త్ర)పనెందు... దినకరాత్మజు నాకిడవేం(బ్రు)తిజ్ఞ
కనతమాదికతాల్లి తరసంతసిల్లయుదిగళంబునదా
ప్రీయెల్లకపిరాజ్యంబు బదిభూంబులుండతవై దేవలువదా
వత్సరముల్। యాంగదుదు వాలతుందితతాదుగనీవు
ధ్యుదంశి। రంగమునదయుంగల్లరక్షింపుమటని... తా
నెరములు దలచి మదిలోన నాలింపతే। శకుపునే దేము
మితదునే సుతుడు...॥౮౧॥ అనిన బలికి తనవెంట నున్నతన
కవూదితసుగ్రీవునతెచ్చి। వెన్నసంబుగానె న్రమిన్న దేవద్వ
మన్నయింగదుం బియ్యంబ వాలి దేవమనుమన్నతదు...
బంటె॥ జ్వాతనయు శోకింపతుందుకు నేతేమయుంకి (ప్రే)విస
గ్రీవుండు పినతండ్రి గాదే। నిమాంద కడు(ప్రే)మ నినుచాల
మన్నించు। నా మాటు గాదె యోనలినాప్తసుతుడు।
దేవురత సుగ్రీవుదేమినార్యము జెప్పెదామసింగవే
నితం(డ్రి)శుబద్ధవైయుందు... నన్నయు నన్నిళ్లవదెనాఘూంక్ష
ముమాని। యెన్నసెవ్వరికైన చైపాతివుగావింప్ర।(ప్ర)తివేన

కపిరాజ్యపట్టము గట్టనేతు। సుతుదయూ నెవ్వైభవము...
గన్నైతినే... ద్విపద॥ అనికుమారునదేర్చి యువనీశుషేణాని
కనుగా నిలతీనాకిపిచె(త్రి)వర్తి। యేమాయమతాత్మదయా
పయోంనిధిరాము। భూరాయాంతతేం(త్రి)నాపుణ్యమపట్టరా।
దేమెను। నీచేత వ్యతిభాందినేటు తుమయిన్నదన్న(శ్రే)।మా
బారపరులతునందంగరానిద్వైతుంతపదమునికృ(త్తం)బు
గాగన్నెరాంయునాపాతతమువెల్లబాసే। నేనుధన్యుద
నైతినిపాపరంబబులను। వ్యానువంశాద్రిశ్రీచెవనా
శరామ(ప్రా)ణామువేనిర్వహింపము వేసనింత। బాణా
బతియువెపాద్రిలోత్తంసం। నాపుదురఘునాథురాం
పుదుమేరగావ్యస్నబుగర్వతమేరయు। కపిసుధా
కీ(ర్తి)లోక్సరక్షణాదృక్త(తి)శక్తి। నెలమిజ్ఞిమెగునట్టినిజ
వాస్త్రమునను। కపికులాధీశువత్తుముగాదియున్న
పిపులసాయుకముబల్లిదిబెల్లగింపు। నప్పుడురఘురా
ముమనాత్మలోనెగయ్యి। యొప్పుగానిం(ది)బుందుపో
ర్వలోకమునతరిగెనావేళతారాదికామినుల।
గురువరద్వానులతోగు(ప్పు)పుగాగూర్చి। యుంగదుం

32

తదితశార్తాంధ్రతారమున(శ్రీ)ంగుడై నేలను పొరలుచు బొ

వ॥ అప్పుడ యఝ్యంగదుం దదితశాస్త్రంబు దరింపఁ జేసి తా

రాదితామినులు ముఖ్యార్తనంబులు జేసి। రఘురా

మాలంబున నపుండరము దిపమునా(స్త్ర)నంబు జీరాంబ

నది(త్రి)మిం జేసి తదనంతరంబున నేమి వానుండెనే...॥వ॥

తారాది సతుల శోకము। వారించి తమ మాయాస్త్రిదా

వితపరలోక। తారాపాణాది(స్త్రీ)యుల్ యసులు రవితన

యుండు రాముని సన్నతి జేసెనే...॥వ॥ అప్పుడు రాము

బం(ధు)ండు తవిపరులంబిలిపించి సు(గ్రీ)వునకు పట్టాభి

నిషేకము। కిష్కింధలోక పిరాజ్య పట్టంబుగట్టు। యుం

గదునకు యువరాజ్య పట్టంబు గట్టుండని యానతిచ్చి

తం తేనరవితన యుండు వచ్చునప్పుడు పురజనులేమ

నుకున్నారు...బుంపె॥ కెపుతప్తాములనిస్తారణాముని

బంపేనే। కుటుంబునకుగావా వికుపలయ్యే సృరుడు...

చెవిని యిల్లుగట్టుకు నిచ్చి భ్రమంపించెనే। రవితనూజుడే

(శ్రీ) రాముడేమెరుగునే...వస్తారు సుబుంపించరా

పతుల్ దె(శ్రీ)పు బిచ్చైనువారగోడుగువగనురా...వశర

స్తాత్తుబు శోధవైరము వాస్త్రిపు శతాంతరయుపె(శ్రీ)వు

తర్పవము గాకమునతేమిలుంపి వాలియునతనూజుడే 33

వేయు బు నులవాలిఖంవా ఘశాంతవతర్నము...

వ॥ అనిపలుకుసముయంబున సతులవానరులు సు(గ్రీ)వునిదో

ల్లానిపోయి కిష్కింధలో పట్టంబు గట్టి యంగదునకు యు

వరాజ్యంబు పట్టంబు గట్టిరపు॥ అప్పుడేమివచెను॥ (శ్రీ)

చం(ద్ర)కయు (శ్రీ) ఖంగుయు॥ స్వర్ణకుంభములగంగాజల

మునెచ్చి। అంబు జాప్తతనూజునకు నభిషేకంబు జే

సి॥ శ్లోలదేశమును బంగరు పతము గట్టు॥ పునిచిర(శ్రీ)గ

తనూజు సింహాసనమునందు॥ వ॥ తదనంతరంబున యుం

గదు యువరాజ్య పట్టంబు గట్టునప్పుడు పురకాంతలు

ధవళంబు బాడిరపాయువచెను॥ ధవళము॥ (శ్రీ)

రాముడు గుణాఢ్యుడు। వారి బుధ్ధి లోపనుడు। శూ

రతరావణుగూల్చి। నారీమణిదేవులయు। రాముని

పరాక్రమునమ్మి పంబున బాలింపు। (శ్రీ)మంతుడు సు(గ్రీ)

వుడు। భూమండలిపొగడంగనే। సగరవి బుధియుడుతో

దను। పొంగుచు సు(గ్రీ)వునకు సంగతి యువరాజ్యము ను।

యంగదు వేయుచు నుండెనే...॥వ॥ అప్పుడు సు(గ్రీ)వుడు

సతులవానర సమేతంబుగాంక్షాను కలుగాంచు రాముబం(ధు)

నిసేవించుకవచ్చునప్పుడ గిరి(శ్రీ)ఖ్యాయనున్న చెంచెతయు వేయు

34

బాదిరపతెటువవెసు... ఘలయ॥ ధానువంశమునభు
ష్ప్రదానవాంతాంతిసినగాల్పుపెంనివరులుసన్నుతింపగ(ఘ)
రామచం(ద్ర)... పూనిమఘసునిర్భవింపరాంతనాతి
ఘనిపొలుతాం॥రాతిచెతివిఘ్నవిరచి(భ)ూంతపేం(ద్ర)పెల్లభ
గతగా॥రాంరామచం(ద్ర)... సీతనువివాహంబొంధవా॥
పరశురాముభంగపరచి॥భరతునకురాజ్యమిచ్చి॥గురు
నిపనుపునదండకాటవికేగవా॥రామచం(ద్ర)... సు
రాపభూంతసుళ్పనాతి॥గోపగించిముక్కుకోసిఘోరభూ
షుమారా॥ఖరుని(ద్రుం)పవా॥రామచం(ద్ర)... మూం
ఋశ్యమూకముకునమవా॥దేవతానినిన్నతలియకవాలి
బుద్ధి॥దేవనిన్నని(గ్ర)హించనమా॥రామచం(ద్ర)... రావణు
నాతిదపాయగా॥ప॥(అ)య్యవసరంబునసకలవానరస
మేతంబుగాసు(గ్రీ)వుండువనుదెంచిరామలక్ష్మణులకు
సాష్టాంగదండ(ప్ర)ణామంబులుచేసి సు(గ్రీ)వుడేమన
బునార్తిడు॥సీ॥దండంబుశాశ్వతకారదండమంతవాస్త
దండంబునైకుంఠధామునిష్ట॥దండంబుశుందరి(ప్రి)యసు
వేత్తాంత్రికప్ర(భు)॥దండంబుదుర్జనఖండనా॥దండంబు
వారాశిదర్పనాశన(శ్రీ)(క)దండంబుదశరథతనయ
వీర॥దండంబుచేతానిర్దత(స)నిష్ణపోషక॥దండంబు

36 2

35

యుండిరాధామువత్తె॥తే॥దండమునవంశకులనిధితాంర
కేశవందమషుపారయాయతదృతళకీర్తిదండపతి
నేలారత్తేశధవళవయునదండమునికేయుపెయిగచ్ఛనితప
నసుతుడు॥రేతలు॥రమణీయాభిరామఖ్యాపరిపురాము॥
ఘనసుపమకీర్తిద్రాము॥రామరామనమోస్తుతే॥నీలమేఘశరీర
రామునాపాలబలిశయనరామా॥భూమికర్తృత్వైనరా
మాంరామరామనమోస్తుతే॥సోమకుబాలుకొంటుగా
మాం॥రామరామనమోస్తుతే॥వా॥
మాం॥(ప్రి)యనేకునన్నరాము॥రామరామనమోస్తుతే॥వా॥
(అ)నిశసన్నుతింబరాఘువేశ్వరనిష్ఠాపనుండనేమిచెపెకిష్టిం
ధకువేంచేయుదుఘనిపలికినసు(గ్రీ)వునితోరామువం(ద్రుం)
డుమేలమనుమనార్తిడు॥ద్విపద॥పవనజాతునంరనవనవా
సమునకు॥చనుదెంచినయునిపర్తిపరియుంపుమండి॥పల్కి
గాంబులకుభూంతమిష్టంధమునన్నురావప్పునిపెరుగవే
నేతి॥వానరాలయవచ్చిధైకులమింద॥పూనికయిచ్యమున
కుపోపరాదింకమాతమ్ముఁడునవేమముల్లవంతపమున
(ప్ర)తినుందెరముసు(గ్రీ)వు॥(శ్రీ)రాముపుష్పునిచవు॥నేనాల్గు
నాలయునునెలమికిష్కింధ॥లోనుండివర్షంబులోబదిన
పుడే॥వనుదెవ్వువానరసైన్యంబుతోడ॥ననవుడుసు(గ్రీ)
వుదతిక్షేత్రతోడ॥వనుభుజబలపాదపద్మములకుమొక్కి
యునయుకిష్కింధకునేతెంచెప్రము॥తారాసమేతుడైతరు

గోతవతోపహారంబుల నువేల్పసఖుప్రభునుండే (ప్ర)భం
గులు॥ ఇందిరావరు నతుని ఖఖ యబవారు నతుతం
దర్పగుణు నతు కళాపనాం॥౧॥ సుందరబాహాంనతు
సురబరదేవాంనతు కందర్పగురు నతు కళానాం॥౨॥
దినకరకులథిలు నతు దినమంధారు నకుతు ఫును నని భగా
త్తు నతు కళానాం॥౩॥ ద్విపద అని సమస్త సురారాతిజపం
బువిన మితని బుఖుబువి(త్ర)ము పేర సురబిర(వీ)కృనా
శుఖగంబు విష్ణువరనాథ తారు కీశ(శ్రీ)వాసుని పేర
నాథ తాకృనలాంల నాతిశయాంఘు ప్రేతరత్న గామెర
స్తుపవాయాంఘు పేరని గతు గోచరు పేర నిఖిల లో
కేశు దగు కంధు కూరిబునాకృను పేర సంకీర్తనంబు
గతాళితా(శ్రా)సార ~~...~~ సంతవి పల్లవిత్వ వాతు
ర్నాకర్ణాంవర్ణ పేరలింగ నార్యుత నూంబుత్రోవి రస్త
వనీయ గుణాదు(గ్రి) ధీరవిరబిత సు(గ్రీ)వవిజయాంభిరా
మాకరునాంఖాంసురయుక్తగాంన(ప్ర)బంధ్రయాంవి(శ్రు)తై
లావని యుంధునాంవేం(ద్రి) తాంరాంద్ర మైత్రియు క్షుగాత॥

(శ్రీ)(శ్రీ)(శ్రీ) సంపూర్ణము — — — — — — — —

343

342
324
18
2
36